

תעודת חברים ברשות-קול

ארכיוון מעין-צבי

גדעון פיליפס

זכרונות חיים

בשנים 1998-1917

1998 הוקלט בשנת:

מספר קלטות:

119,121,122

,127

עריכה עי"י:
אווה אדוריאן

ראיון עי"י:
אווה אדוריאן

גָּדְעֹן פִּילִיפְס

נולד	1917
הכשרה	1934
עליה - פלוגת עבודה רחובות מעין - התיישבות - חקלאי-נוטר	1936
מדריך עלית הנוער משוויצריה (וירטוא)	1939-1945
סמינר מדריכי עלית הנוער	1945-1946
חברות נוער מרומניה, מהודו	1946-1947
חבר ועדת הנוער הקיבוצית	1948-1952
ראש מועצה אזורית חוף הכרמל	1952-1954
בגידולי שדה	1955-1961
מצביר פנים	1961-1962
ג'זבר (+ מצביר במשך 6 חודשים)	1962-1964
שנת לימודים באוניברסיטת ירושלים	1965-1970
הוראה באולפן	1971-1972
מנהל אקדמי יסטרטיבי של התזמורת	1972-1975
הكاميرا הקיבוצית	1975
ג'זבר	1977-1982
פועל ייצור בסקופוס	1982-1990
לימודים חלקיים באוניברסיטת ת-א	מן-1989

גדעון פיליפספרק משפחתי

נולדתי בגרמניה ב-21.5.1917, גם הורי והורי נולדו שם. נולדתי לתוך מלחמת העולם הראשונה. אבִי באותו הזמן היה חייל בחזית הצרפתית. הוא קיבל חופשה לשבעה לילדי - ובאותו הזמן הייתה המתקפה הגדולה על הנהר Somme בה נהרגו כמחצית חיילי הגודוד של אבא. הוא היה נהוג לומר שנולדתי בדיק בזמנן, כדי להזכיר לו אולי את החיים... על משפחתי אבי ידוע לי, שב-150 שנה הם כבר התגוררו בגרמניה. שוניה הדבר לגבי אמא. יש לנו תיעוד עד שנת 1650, ומניחים שהיו שם עוד לפני 200 שנה נוספת. הם היו מ-Westfalen, קרוב לעיר קלן ובכפרים בסביבה. עד למאה ה-18 כשהגיעה האמנציפציה, היו היהודים באזור זה כסוחרים נודדים בכפרים, הם שילמו דמי חסות לאצולה ולעתים עבדו כగובי מיסים, שהשניא אותם על האיכרים.

מקורו של השם פיליפס בא בעצם מיוונית שזה "ידיד הסוסים". אין לי מושג איך המשפחה הגיעה לשם זהה. אצל אמא יש עצ' המשפחה מאות שנים לאחר מכן. מצד אבא רק כ-150 שנה. יש לי השערה, שהיהודים אהבו את השם "פיליפ" ו"אלכסנדר", כי הם היו ידידותיים יהודים במאה ה-4.

הכרתי את הסבות מני הצדדים. היינו בית דת-ליברלי. הבית היה כשר, הורי הלכו בשבת לבית הכנסת. להורי נולדו 6 ילדים, אבל רק 4 נשארו בחיים. אני הייתי העזיר, היו לי 2 אחים ואחות. שתהיה השבועה בת 85. אחיו, שלמד רפואה היגר לברזיל, שם הוא התרפתי ממשחר, אחותי הגיעה לאנגליה ואני כבר בשנים 1934-1933 הטרפתי לתנועה הציונית והגעתי הארץ. הורי ואחיו הבכור נספו בשואה. לאחיהם הייתה מודעות גרמנית חזקה והורי האמיןו, שהנאצים זאת תופעה חולפת. אחרי ה-Kristallnacht (ליל הבדולח) התעווררו, אבל אז היה כבר קשה להגר.

בתבונת ברער

מגיל 14 הייתי בתנועת הצעירים היהודיים, שנעשו רק מאוחר יותר לתנועה ציונית (D.P.I.). בהתחלה התכנים היו כלל יהודים, אבל אחרי 1933 נהפכו לציוניים טור שנה. היינו כ-4000 חברים. אנחנו מאייתנו פעל גם מכבי העיר, שהיה כבר יותר זמן חלוצי. אנחנו היו היחידים מה D.P.I. שהלכו להכשרה - היינו ב-Altkarbe. שם היה מדריך בשם הנס שטרנברג, שהיה ציוני עוד ממלחמת העולם הראשונה. ב-1934 הטרפתי לヨוסף שרץ ויוחנן קוגלמן, שהקdimו אותי במספר חודשים.

הם עלו אחרי שנה לארץ, בשנת 1935. הנס לא ויתר לי ודרש שאסיים שנה שלמה בהכשרה. הואלקח את עניין ההכשרה מאוד ברצינות ורצה לשלוח אנשים לעלייה רק כשהחברים מוכנים. התאפשר לי לעלות רק ב-1936.

עליה לארץ.

עליתי באוגוסט 1936. החברים שלי מ-Altkarbe היו בהכשרה בדגניה ובסלב מאוחר יותר נעשו לפלוגת עבודה ברחובות - החל ממאי 1936 אני הצלרפתி ישר לרחובות. במשך הזמן קלטנו חברי תנועה שהגיעו לארץ כר שהיינו 30 חברים. היו לנו רק כמה דונמים של אדמה חוקלאית, שם גידלנו קצת ירקות. התפרנסנו מעבודות חוץ בפרדסים ובSELILAH כבישים. העבודה בפרדסים הייתה קשה ועוד יותר קשה היה להשיג אותה. אנו התחרינו בפועלים הערביים שהפרדסנים העדיפו אותם. שכר יום העבודה היה כ-15agi ולא הייתה לנו עבודה יום-יום. חייבים לקחת בחשבון, שرك חלק מהחברים היה עבדה רעבנו כמעט לחם - לא היה מספיק אוכל. שניסינו לשכנע את הפרדסנים להעסיק אותנו בנימוק, שאנו ציונים שבאו לישב הארץ, נאמר לנו, שזאת הייתה טיפשות ככה לעלות ארץ. הפרדסנים ראו את עצם הציונים אמריתים, הם לרוב השתיכו לציוני הכלליים ב' - הפלג הימני. בנו הם ראו את המרקסיסטים, אינטנציונלייטים ואת עצם כפרטיותם האמיתיות. אבל פרנסה לחוד וציונות לחוד - הם לא היו מוכנים לוותר על גירוש. זאת הייתה אכזבה אiomah עברוננו. ישבנו ברחובות כשתיים.

רוב החברים גרו באוהלים, שבהורף לא פעם נכנס הגוף פנימה היה קר ואנו לרוב רעבים. היה גם צרייף, שם גרו המשפחות והבחורות, אבל לא השכנו להתלונן. להפוך עשייתי בשלב מסוים בדיות, חשבתי לי: עכשו אני סוף-סוף חלוץ. חורה לי מאוד לשם עתונות של אנשי העלייה לפני כ-50 שנה על התנאים הקשים בהם הם ראו אפליה והשפלה. מה היו עושים בתנאים שלנו? אנו לרוב מבתים מאוד מסודרים ומתנאים טובים - אבל ראיינו בדרכנו הגשמה ואתגר. כ- 50% היו בחורות והן החזיקו מעמד במצב קשה זה. לרוב עבדו בשירותים שהיו פרימיטיביים והעבודה שם הייתה קשה. כמה מהן עבדו בסלילת כבישים. הייתה בחורה שקיבלה עבודה בשיטת_CDIM בתנובה. היא הביאה 5 לירות משכורת לחודש - כמעט פירנסה את כל הקבוצה. עבדנו באמת קשה, רבים מהחברים חלו. אני זוכר, שיום אחד היתי אחד מ-3 שקיבלו עבודה בפרדס. המשגיח הערבי נתן לי טוריה ענקית, כבדה, עדרכנו צלחות סביר העצים, ענפי עצים הגיעו עד

לאرض. היה علينا לעודור על הבירכאים, וזה בקצב של הפעלים הערבאים - לאחרת היו מפטרים אותנו. אחרי מספר שעות הרגשתי כאבים בלב. עוד שחתתי את עצמי ברגל מספר ק"מ הליכה הביתה, שם השכיבו אותי לחודש, כי התגלו בעיות לב אצל. הייתה אז בן 20 - מאז התחילו לי בעיות בריאות.

מי ממן לנו את הציוד הבסיסי? הסוכנות סייפה לנו את המינימום להתחלה. אבל היה לנו מזל וכבר אחרי שנתיים קיבלנו מקום להתיישבות. היו פלוגות עבודה, שהיכו עד ל 8 שנים. אותנו קידמו ע"י התערבות של התנועה - מכבי הצעיר, שיכנעה את פיק"א לאפשר לנו להקים נקודה. האדמה שקיבלנו הייתה בעצם אדמות הברון רוטשילד. פיק"א בדרך כלל לא הקימה קיבוצים, אלא מושבות. היה בעבר נסיוון עמוק הירדן, אבל הקיבוצים לא היו מוכנים להתיישבות התמידית של פקידי הברון. לצד אחד הרווחנו בכך שייצאו כבר אחרי שנתיים להתיישבות, הצד שני היה לנו עד מלחמת העצמאות רק 800 דונם אדמה - שקיבלנו מפיק"א. ב 1948 השלימו לנו עד 4000 דונם.

התחלת תחת ישובת במעדר

אנחנו היינו אחד הקיבוצים בחומה ומגדל. מסביב היה כפרים ערביים רבים. מיד הקמנו גדר ומגדל שמירה, אבל היחסים עם השכנים הערבים היו ידידותיים. פרדיס היה אז כפר קטן ורבים שעבדו אצל האיכרים בזיכרון, בחלקים אפילו למדדו לדבר יידיש. לא היה לנו ניגוד אינטראסים עם האיכרים בזיכרון ולא עם הפעלים הערבים. אנחנו עיבדנו את החלקות שלנו, היו לנו מספיק בעיות. בשלב מסוים קנינו טركטור קטן ישן, מקיבוץ גבע, בניגוד לרצונות של פקיד פיק"א. הם לא רצו שנחיה משק כללי - אלא שנתבאס על עבודת חוץ. היו לנו מאבקים תמידיים איתם ובהדרגה עשינו מה שהיה טוב לפוי ראות עיניינו. היה לנו ידיד גדול בין פקיד הברון, אדם משכיל והומניסט, תומך להתיישבות. הוא אףilio השתתף אישית ביום העלייה שלנו. לצערנו הוא נפל במלחמות העולם כמתנדב לצבאו של דה-גול.

יום העלייה ב- 1938. 8. 30

ביום העלייה העמסנו את כל ציודינו על משאיות הגענו עד לחדרה. שם לנו, למחرات הגענו לחלקת שלנו, למטה, ע"י הקביש. קיבלנו כמה צדיפים מפיק"א. ועד לערב הכל עמד במקומו, כולל מגדל שמירה, גדר, חדר אוכל ומטבח, הקמן אווהלים. חברי מקיבוצי חבר הקבוצות באו לעזרתנו וגם אנשי הגנה מהסבירה, אףilio מchipa.

קיבלו חורשת איקליפטוסים - ה"עיר" ופרדס ישן של פיק"א, שלא היה מוצלח. במשך שנתיים ניסינו לשקם אותו, אבל התפוזים היו חולים בכינמת - אלה נקודות שחורות, ישבו וניקינו בمبرשת כל תפוז בנצח, גם היבול היה נמור. עיר האיקליפטוסים לא הוועיל לנו עד שקיבלו אישור לעקור אותו ולמכור את העצים. ממש לא היו לנו מקורות פרנסה, השתמשנו בטרקטור לעבודות חוץ. התחלנו להקים רפת, אבל היו לנו פרות לא מוצלחות - המומחים צחקו علينا מה זה קניינו. במשך הזמן החלפנו את הפרות והיה לנו חלב לצריכה עצמית וגם שיווקנו חלב בזכרון. חברי הלו עס כד חלב על חמור מבית לבית ומכו. קיבלו גם תקציב לעדר כבשים - אבל זה לא היה ענף דיווחי. יש להודות, שלא היה לנו מושג איך לנחל דברים ורכיבנו נסיון תוך כדי עשייה. היינו אז כ-50 איש, כולנו עולים חדשים. בקושי דיברנו עברית - בהתחלה הכל התנהל בגרמנית, ניסינו להכניס את השפה העברית - היתה סיסמה: "דבר עברית - או שתוק!"

פרואץ מלוחמת העולם ה-2

בשנת 1939 פרצה המלחמה. הייתה דרישת מהקיבוצים לשולח מספר חברים

לצבא הבריטי - לבריגדה. הקו היה, שחייבים להמשיך לבנות את הקיבוץ וביחד עם זה גם, למורות הכל, גם לתת מכסה לגיוס. היו כאלה שחושו שמחובתם להלחם בנאצים. שם המתגייסים יצא בהגירה איך הרגשנו עם זה? לא כל כך נוח, אבל לא הייתה ברירה, היינו חייבים לתת כמו כל הקיבוצים. השתדלנו שהרובה יהיו רזוקים ולא בעלי משפחה.

חוץ מזה מספר חברים היו "גפירים", נוטרים, למשל אני הייתה ראש הגפירים. זה היה עסק מצוין, קיבלו משכורת מצוינת - 5 לירות בחודש. גם מיכה בחרן ושמעון פרט ואלחנן ויעקב. למעשה המשכנו לעבוד במשק, בלי ידיעם של הבריטים. עם הקצין שלנו היה לנו הסכם לא כתוב: הוא תמיד הודיע לנו מראש שייבו לביקורת. פעם הוא שאל אותנו מה יקרה אם יגיע בפתח. מישחו ענה לו בצחוק: "از לא תהיה לנו בירה בשבילך". הם למעשה היו מודעים לאיומנים של ההגנה, ידעו שאנו עובדים במשק, אבל העליימו עין. כך הייתה לנו פרנסה, נשך חוקי ועוד קיבלו שיעורים בשימוש במשק. היה לנו כמoven גם נשך בלתי לגלי והתאמנו בו. רוב החברים והחברות. היה גם מי שלא רצה להשתתף, לא הכרחנו אותם, אבל קצת התבזו זהה אותם החברים. כן, היה מין לחץ חברתי, לנו זה היה מובן מאליו, התאמנו בשותות במשק ובקרב מגע. פעם שאל אותנו הקצין הבריטי מה ההבדל בין רימוני יד הבריטיים ורימוני יד של ההגנה. הוא רצה

לאותת לנו, שהוא בעניינינו אנחנו בمعنى לא היינו אף פעם במצב שהיינו חייבים להשתמש במקרה של ההגנה - למרות שהיינו מוקפים כפרים ערבים, אבל הם לא התנצלו לנו.

12.1.98

התארגנות היישוב בזמנם מלחמת העולם השניה

איך השפיע علينا פרוץ מלחמת העולם? בקבוצים התעוררה שאלת האם להתגייס כולנו לצבא הבריטי, כדי להלחם בנאצים. הדעה השולטת בסוכנות היהודית הייתה, לא להתגייס אלא חיליקת, בעיקר הקבוצים הצעירים שעוד לא היו מבוססים, אומנם יתווסף שם כמו חיילים, אבל לתנועה הקיבוצית התוצאות יכולות להיות קטסטרופיות. היו אחדים, שה坦דבו לצבא הבריטי ולא נשמעו להמלצת הסוכנות. בסוף גויס מכסה מסויים של חברי, חלק בהתקנות, חלק ע"י הגרלה. הייתה לנו דילמה לא פשוטה: גם לגבי הגרלה - להציג על מישחו אחר, ככלומר שילך להלחם וגם בין החובה שהרגשנו להלחם נגד הגרמנים והחובה להמשיך לבנות את הארץ. ההגנה הסכימה עם הצעה של הסוכנות. בשך שנות המלחמה, קיימה ההגנה אימונים סדריים וקורסים צבאיים בתחוםים שונים בהבט לעתיד. בזמן המלחמה הסכימו גם ההגנה וגם אצ"ל להפסיק את כל הפעולות נגד הבריטים האירגון היחידי שהמשיך בפעולות עוינית היה לח"י - הם איפלו ב- 1941 ניסו ליצור קשר עם הגרמנים, רבים לא הסכימו לקו זהה, אבל הודיעו, שהנסיו נעשה, הם האמינו באפשרות שאולי הגרמנים יסכימו למדינת היהודים. בשנים אלה היו יחסים טובים איתם. בזמן זה התארגן הפלמ"ח - צבא לכל דבר, הקצינים היו מגויסים באופן מלא והוו גרעין צבאי למאבק על העצמאות. מה הבדיל את ההגנה מהפלמ"ח? מודיע היו נחוצים שני ארגונים? כל אחד עשה את עובdotו בשיטה שלו, כי השנים 1945-1948 היו שנים של קו נפליקט חריף עם הבריטים והערבים.

בגמר מלחמת העולם השניה

בגמר המלחמה ציפינו שהבריטים יראו בנו בני ברית ויתנו לנו עצמאות. היינו מאוכזבים מגיישה של ממשלה ה-Labor שייצגה איפלו יותר חזק את הגישה האימפריאליסטית מאשר הקונזרבטיבים - למשל צ'רץ'יל. אולי זה היה נאיבי מצדנו. מה ידענו על הנעשה באירופה? כבר ב-1941-1942 הגיעו בודדים לשוויץ, שספרו על הנעשה. למען האמת, הסיפורים ששמענו לא

היו נראים לנו אמינים, הדבר פשוט לא התקבל על הדעת. פשוט לא דצינו להאמין. אבל בשנות ה-1943-1944 התרבו העדויות - וזה למעשה כבר ידענו על המצב.

המצב הכלכלי בזמן המלחמה

בזמן המלחמה הייתה הקצת מזון - אבל היה ניתן להסתדר. המצב הכלכלי היה סביר. קודם כל החברים שלנו עבדו במחנות צבא בריטי ואוסטרלי, נוצרו מקומות עבודה רבים. גם עשינו קצת "חלפות" עם חיותים - השימורים עברו רകות ועוד. הסתדרנו "שהודפים" הגיעו אלינו, גם בפרק המלחמות היינו פעילים ונעזרנו בחומרים ממש. המצב הכלכלי שלנו נעשה יותר קשה אחרי גמר המלחמה, כשהגיעו אלפי עולים.

שב רת גל ה העלה 1948-1949

בשנות 1948-1949 ירדה רמת החיים בהרבה, עשינו את זה, היישוב, במודעות מלאה, כדי לקלוט את גלי העליה, גם במבט לאחר זה היה מעשה נכון. חורה לי רק, כשהאני שומע את התלונות האין-סופיות על התנאים הקשים ועל הקיפוח של העליה המרווקאית, ומקומם אותו, כשהברק מתנצל. על מה? כל מהגר מתחילה בתנאים קשים, בכל מקום בעולם. מה היו אומרים אילו היו מתחילה כמוני ברכבות, למשל.

הצטרפות חברים למדינה

בינ 1945-1947

מעין גדלה בשנים האלה. הצטרפו אלינו חברים תנועה שהיו בשנות המלחמה בכל מיני מקומות כמו אנגליה ושוודיה. זאת הייתה תוספת חשובה, איך הגנו כណודע לנו מה באמת קרה באירופה בזמן המלחמה? היו כל מיני חברים שרצו בכל מחיר לפעול למען היהודים שם - כמו מבצע של הצנחנים, בלי להתחשב בסכנות. אלה היו מעשי יוש, בלי הרבה תועלת ממשית. איך אני ואנשים כמווני התייחסנו? חשבנו שאין סיכויים לפעולות כאלה וזה אומר להביא רק עוד יותר קורבנות שאו. כמובן, הצנחנים נשלחו ע"י האנגלים בתמיכת של ההגנה, שחשבה שלמרות הכל חייבים לעשות משהו. המחשבה הייתה, ליצור קשר עם היהודים בארץ הכבשות, ולספר להם את האמת על הנעשה, כדי שיinsonו להציג את עצם. לי יש הרבה ספקות, הרי מה היו כבר האפשרות הפתוחות לפנייס? זה קל להאשים את מנהיגי היישוב, שלא עשו די, אבל לא היה בידם לעשות דבר. רק ב-1944, כשהגרמנים כבר נסוגו, הציעו עסקה - יהודים עבור משאיות.

לזה שוב לא הסכימו הבריטים. כידוע, הנסיוון של עיסקתה ברנד וקסטנר נכשל.

במיעון צבאי עד קום המדינה בה

הבריטים לא אישרו עליה גדולה ליဂלית. לבן, רק חלק מחברי התנועה הגיעו ליגלית, עם צרטיפיקטים. בחלקם הגיעו בעלייה ב', בחלקם נתפסו ע"י הבריטים ונשלחו ל�פריסין או לעתלית.

המבנה הכלכלי של מיעון וביעורתיה

בתק"ם אנחנו בין הקיבוצים הגדולים - במקומות ה 30 בין 0. עד עכשו הצלחנו לפrens את האוכלוסייה הגדולה הזאת. האם יש לכולם מקומות עבודה, מספיק מקורות פרנסה לקיבוץ? אילו היו החברים עובדים בבית, לא היינו זוקקים לכל כך הרבה עובדים שכירים. נוסף לזה יש גם תופעה של אבטלה סמויה - גם היום. אומנם גדל מספר חברים שמביאים משכורת מעבודת חוץ - אבל מעין צבי מפרנסת מספר לא קטן של משפחות נוספות - משפחות השכירים. לחשוב על כך, שככל שנה נכנסים לקופה כ-4 מיליון ש"ח מכיסי הרנטות ולמרות "הסובסידיה" הזאת אנחנו עוד בגירעון, איך היינו מסתדרים בלבדיהם, באיזה רמה אז היינו נמצאים? איך זה קרה? היו לנו הפסדים בענפים רבים - לא ניהלו אותם ביעילות, היו הרבה ענפים כאלה: המושך, ההודיה, הפרדס. הענף העיקרי שלנו, בריכות הדגים, גם שם יש תנודות - כמו שקרה בדרך כלל בחקלאות.

תיעוש

בהתחלת לא היה לנו מספיק ידע. קנונו את הידע במשך הזמן אבל היו בעיות שיווק. השאלה הגדולה היא האם בחירת סוג התעשייה הייתה נכונה. זמן קצר לפני זה הביא אליעזר בן-יעקב הצעה לרכוש מפעל, שהוא בדיק נכון עבור האוכלוסייה שלנו. היה לנו תעסוקה להרבה חברים, החומר והידע היו בהישג יד. אבל אנחנו השתכננו ויצילנו ביצור כל כך פשוט - ללא מתאים לכישורים שלנו. בעקבות החלטה למכת על האופטיקה, שננו לארמיקה קבוצת חברים להכשרה אל איש בשם אנדרה, שמכר לנו את הידע שלו, שהיה מוגבל. הוא עצמו לא הצליח בעסקים, היה חצי נוכל, על בסיס זה הכל צלע. בתעשייה אחרת היינו יכולים להצליח, כמו אלה שהקימו את המפעל, שהוצע לנו. עוד מזל שבזמן הקמת מפעל הסקופוס לא הייתה הצמדה. זאת הייתה תקופה שהאיןפלציה גדמה חזק. הייתה אז גזבר. אנחנו קיבלנו הלוואות גבוהות ואחרי שנה וחצי החזרנו פרוטות. יותר מאוחר הממשלה הצמידה בהדרגה את הלוואות. ביחד עם התנאים

המצו יייננס הפסדנו כספ. כל הפרויקט היה טעות חמורה, היינו צרייכים

לעשות דברים אחרים. אילו התעשה שלנו הייתה במצב סביר, היינו יכולים להסתדר. איך לצאת מהמצב הזה? יש לקבל החלטות ברורות לגבי סקופוס - לחת עוז סיוכו להבראה - סיוכו לאמן מוגבל. במידה, שלא יכוליחו יש לסגור אותו. הרוי אנחנו לא רק מפסידים שם כספ, אלא האנשים הכי טובים שלנו נמצאים שם - אנשים, שהיו במקומות אחרים יכולים לתרום רבות. ניתנת גם הזדמנות לכל ההתארגנותיות האירגונית החדשות - נראה לאיזו תוצאות זה יביא. כל הנהלות למייניהן. לעיתים שאינני רואה במה הם באמת עוסקים בשיטה - מה השתפר? קשה לתת תשובה, יש אנשים, שהם נולדו או פטימייסטים, אבל רובם די פסימיים.

באולפן 1972-1975

היינו מפורטים בכל הארץ כאולפן cocci טוב, הייתה לנו מסורת כ-90 מחזוריים ומורים מצוינים כמו ולטר בראון שלימד 36 שנה, הוא פשוט נולד להיות מורה. עד כדי כך היינו ידועים, שמוסדות בגרמניה פנו אליו שידריך אותם איך לבנות אולפן - עברו הגרמנים שגורשו מרוסיה. הם לקחו את ישראל בתור דוגמא לתהיליבי קליטה. אני למדתי באולפן בית ג' - אנשים, שכבר לא היה צריך ללמוד אותם א', ב', זה לא הייתה לי סבלנות.

רבים מהתלמידים היו אנשים משכילים, רבים מהם מצאו עצמם בן זוג או בת זוג והיו יש ביניהם כבר סבות. נשארו אצלנו כ-60 מכל המחזוריים. האולפניים של עולים מרוסיה? שמעתי שהם טועניים, שבני המשק לא מוכנים ליצור אתכם קשרים ושיש ניתוק מוחלט - אפילו כשלומדים באותו בית"ס, כמו הילדים של המשפחות "בית ראשון" במולדת". גם לי קשה למצוא אתכם שפה משותפת. המשטר הקומוניסטי עשה שמות לנפש האדם והם רק בהדרגה משתחררים מכך, זה השפיע על המנטליות שלהם.

ב/121 התיבת הכלכלית של האולפן

ב-1938.8.30 באננו הנה, מלאי רצון טוב ואידיאליזם, אבל עם מעט ידע, בעיקר חקלאי. עד שנת 1941 ניהלנו את רוב עניינינו בשלומיאליות ועשינו שגיאת אחר שגיאה. היינו מלאי לheat ושמרנו על העקרונות האידיולוגיים. זה בא לידי ביטוי, למשל, כשהגידעו הפיצויים מגерmania ונמסרו בלי היסוס לקופת הקיבוץ. חבריינו דבקו במטרה והחזיקו מעמד גם בתנאים קשים ביותר, גם בתקופת פלוגת העבודה ברחוות וגם בשנים הראשונות בהתיישבות. דוגמא לשلومיאליות?

קיבלונו פרדס ישן וחולה מפיק'יא, שהbia לאנו רק הפסדים. בהסכם פיק'יא מכנו אותו לסתור מחרה, שהיא אמור לעקור אותו לעצים - כולל שורשים. הוא רימה אותנו גם במחיר וגם מסר את נוף העצים והשair אותו עם העבودה הקשה של הוצאת השורשים - בנייגוד לחוזה נפלנו אליו בפח. מרדכי ויינר, מדריך מדגנית שליווה אותנו היה אומר: "הלוואי והייתם כל כר חזקים בעבודה, כמו בויכוחים האידיאולוגיים!"

המפנה בא ב-1941 כשקלטנו 3 גרעינים של עליית הנוער כמו דוד גרד, יחיאל גולדברג, יהודה גולן, חיים מסד ואברהם גרין, שבאו מבאר-טוביה, חברי שלמדו קלאות אצל האיכרים. שנה אחריהם קלטנו גרעין מרמת דוד, כ 10 איש. ביניהם היו בעלי מקצוע שונים וגם משקלם היה רב. ביניהם קולה לוי, שמעון אנגרס, חנן גרינברג. ב- 1943 הצטרפו בנות מתלפיות, כל אלה הוסיפו הרבה.

הנס שטרנברג

הנס היה יהודי גרמני - ציוני. משפטו הייתה מתבוללת, בעלי תעשייה. הוא היה מנהיג, אידיאולוג ובצד השני לא היה לו מושג ביהדות, לא למד עברית מעולם, גם אחרא כל השנים שלו בארץ. הוא היה בקשר עם מנהיגי היישוב, כמו לוי אשכול והם דיברו אליו גרמנית. אפילו פינחס לוביאניקר (לבון). הוא הבין בכלכלה ובחקלאות, אך בעברית - אפס! פעם אחת הוא חזר מהעיר ושאל אותו: מדוע כולם אומרים לי: Taxometer? התברר שהוא מדובר ב: חג שמח!. הוא פעם הגדר את עצמו: "אני כולי חי בתוך עמי, בלי לדעת את שורשיו". הוא היה ציוני לוהט - אבל לא יהודי - הייתה לו גישה פרוסית. הוא היה כ-20 שנה מבוגר מאיתנו, נשר רוק והקדיש את חייו למפעל הציוני. במא היה כוחו? באישיותו ודבקותו במתורה. כבר בשנות 1920 הוא הכשיר חברים לחקלאות, בחוות, שהוריו העמידו לרשותו. הוא עצמו עלה רק בסוף שנות ה-1930 - למעשה, לא כל כר התכוון לעלות. היה לו חוש הומור מצוין. פעם הוא הגדר, מה הם הציונים הגרמנים - הוא אמר: "הציונים הם אלה, שהגורל האוצר הכריח אותם להגיש את חלומות נועריהם". היה לו אינטלקט חריף ומנהיגים התיעצו אליו. הוא היה קשור לمعין, אבל שמר על עצמו, לא היה חבר קיבוץ. אנו תיחסנו אליו כחבר כבוד. היה לו כל מיני רעיונות. הוא שיכנע כמה מושבים שיגלמו מונת. ההסכם היה שאת הדוחה הם יקבלו. במידה ולא יהיה רוח מינימום, הנס תחייב לכיסות את ההפרש מכיספו - כספי הפסיכים שלו. הוא קיבל פיצויים עצומים. הוא הלווה את הקסף לمعין. כשהוא היה זקוק לפנספו, הוא

הווציאו אותו מהגזרות - בעיקר כדי למן את הפרוייקטים שלו - שלרוב לא היו רווחיים. פעם אמרתי לו: "אתה יכול להתעשר במידה שלא תעבד?" הוא ענה לי: "אבל זו חובת הציונות!" הוא היה מעורב בהרבה תוכניות. עץ גם לנו במעין, אבל היה הרפקן גדול והעצות שלו לא התאימו לתנאי הארץ. היה מעודכן במה שעושים בכל מיני מקומות בעולם ורצה שאנו ננסה אותם בשטח.

1945

בשנת 1945 נגמרה המלחמה וזמן קצר אחר כך הגיעו חברי תנועה שהיו בזמן המלחמה באנגליה ובשוודיה, ביניהם ולטר וייל ורות, ולטר בראון, אלפרד זרון ועוד.

1948

במלחמות העצמאות עזבו ערביי הסביבה את כפריהם וברחו, פרט לתושבי פרדייס. הממשלה חילקה את האדמות שהתפנו וכך מעין גדרה מ-850 דונם ל 5.000, ברובה אדמה קלה. עשינו מפעל גדול של פילוס והפכנו אותה לאדמה אקסטנסיבית לאינטנסיבית. באדמות הנחות בנינו בриכות דגים - הגענו לשטחי בריכות הגדל בארץ. התחלנו גם לגדל כותנה על שטחים גדולים.

היחסים עם הכפרים הערביים בסביבה

לגביו הכפרים הערביים בסביבה: הם לא התNELלו לمعין ישירות, אבל ב-1948 הם שיתפו פעולה עם הכנסיות, בין מרצונים ובין מתור אילוץ. טנטורה, למשל, נכבשה כבר 8 ימים אחרי פרוץ המלחמה - ב-23.5.48. הם נלחמו נגד צ.ה.ל. ובקרוב זה היו הרבה קורבנות. גם כפרים נוספים לחמו ונכבשו ע"י צ.ה.ל. "אזור" להם להתרפות זה היה צירוף של הכרזות המנהיגים הערביים, שהבטיחו להם, שיחזרו תוך זמן קצר ולחץ על ידינו, שייעברו. אך התפנו הרבה אדמות ואלה חולקו לישובים. גם אנחנו קיבלנו כ-4.000 דונם. בינתיים הצטרפו מספר חברים, בחקלאות מהעיר ובחלקם מחו"ל.

התעצמותה של מעין צב

שלושת הגורמים: תוספת חברים איכוטיים ותוספת משמעותית של אדמות וכיספי השילומים שינו את מצבנו. פתואם נהפכנו מקייבוץ מסכן לאחד הקיבוצים הגדולים בארץ. למען האמת, תמיד היה לנו שם טוב מבחינה חברתית, אבל כלכלית עד אז לא הצלחנו. הייתה אז גזבר וכל בנק היה מוכן ומעוניין לעבוד איתנו. אלה היו שנים

הזהור - מסוף שנות ה-1940 עד לסוף שנות 1960. וכך אנחנו, שהתכוונו להיות קבוצה קטנה וaintimiat, היינו מקום אטרקטיבי לחברינו תנועה, גדלו במספר ונעשינו לקיבוץ - אפילו קיבוץ גדול. בשנים אלה קלטנו בעיקר אנשים עם רקע תנועתי והזדהות אידיאולוגית.

שבורת ה- 1970-1980

במשך כל השנים האלה שמרנו על אותו מספר תושבים: כ-400 חברים ומוסדים, 200 ילדים ו 100 עליית נוער ואולפן. בתקופה זו קיבוצים רבים ובתוכם גם אנחנו, כבר לא היו בשיא התנועה, שלא רק עצרה, אלא חלה גם ירידה. בניגוד لما שנחוג לחובב, התקופה של האינפלציה הדוחרת לא הייתה cocci קשה לקיבוצים. אנחנו שבנו ממנה, אבל גם נהנו. הייתה בזמן זה גזבר. האינפלציה הייתה בשיעור של 120% ולתקופות קצרות הגיעה עד ל 400%. אנו היו קורקטיים בעסקינו, לא עשינו עסקים מלוכדים, למרות זה הרווחנו לא רע. המצב השתנה בזמן ממשל האיחוד הלאומי - שמיר - פרס. במהלך מבריק, שיימדו אוטואנשי כלכלה בכל העולם, הצליחו להוריד אינפלציה של 130% ל 8-10%. זה נעשה גם ע"י העלאת ריבית עצומה על הלואות היהה לנו ברירה בהתאם אלה לא לקחת אותן. ביחיד עם זה דור הבנים רצה לעבור לינה משפחית ובליל הלואות לא היה לנו במאה למן את הבנייה. לא רצינו שהבניים יעזבו והסתכנו בעלות, שבתוך 4-5 שנים הכספי ריאלית את הלואות. כדי לשמר על דור המשך הלאנו לזה בעיניים פתוחות. האם שגינו? גם קיבוצים אחרים נהנו כמוינו. ודאי היו גם שגיאות - לא צריך להאשים רק את התנאים. למשל התנועה נתפשה אז לכעין בשיגעון גדלות - קרן הקיבוצים נכנסה לתחרומים לא לה, להרפותאות. אני מזכיר, בין היתר, פרשת בלאס, רייגר-פישמן ועוד. קוו המחשבה היה שה坦ועה חייבות לתת תשובה לקיבוצים שלא אופן עצמאי - אפילו להקמת קיבוצים חדשים וחזקתם. כמובן, שהכוונות היו טובות - רצוי לשמור על ערך הכספי בזמן האינפלציה הגבוהה.

תביעה לגבי הבנקים, שהקיבו צדדים חו ייבנו שלא כחוק

מה דעתך בעניין? איןני גורס, שהבנקים הם צדיקים גמורים, אבל בגודל הם לקחו הרבה כסף - אומנם במסגרת החוק. ידענו על התנאים שהם רשאים לקחת. ברובם היו מודעים להם ולכך אחרים לתוצאות. איןני שיריך לאלה שמאשים רק את הבנקים.

שב רת ה 1980

בזמן האינפלציה ובתחילת 1980 הייתה כבר ירידת מסויימת, אבל גנינו שיכונים והרחבנו את הברכות, ואת המוסף. החוב הגיע בערך ל 5 מיליון - היה נראה, שזה נסבל. אבל המשק הכספי את עצמו והמשיך להתנפח עם הריביות הרצניות. התברר, שהחוב שצברנו במשך 45 שנה, תוך 3 שנים גדל פי 3. היום החוב הוא עצום, יותר מ 100 מיליון ש"ח - שלפני כ-5 שנים היה בדיוק רב - זאת אומרת 25 מיליון!

הצעת הסדר הבנקים

היתה הצעה להסדר ל-25 שנים בתנאים "נסבלים", אבל אנחנו לא קיבלנו אותו, לצערי. מצבנו היה יכול להיות טוב בהרבה, אבל היו כאלה, שחשבו להגיע לתנאים עוד יותר טובים ולכון ההצעה נדחתה.

בקורת המפנה – התדרדרות משקית

בשנתיים קודמות הרווחיות של החקלאות קבעה את מצבו של המשק כמובן היה זה גם תלוי במדיניות הממשלה כלפי החקלאות. בימינו יותר ויותר התעשייה מקבלת משקל, רוב ההכנסות באו ממנה. אצלנו, סקופוס במשך כל השנים, לא היה ריווחי. בתחילת היה חסר לנו ידע, בהמשך היו בעיות שוק! השוק היה מוצף. סקר השוק לא היה מספיק יסודי ואופטימי מידי.

ניסיונות ו热闹נות

הגרמנים היו מעוניינים לשפר את תדמיתם בעולם והחליטו לשם פיצויים ושילומים יהודים גרמניים בעולם וגם אנחנו, בمعنى צבי קיבלנו סכומים גדולים. בתחילת הגרמנים רק הסכימו לשילומים חד-פעמיים והחזיררכוש, מאוחר יותר הכירו בנזקי בריאות ופנסיות – רנטות חודשיות. בנוסף לכך מעין צבי קנחה לותיקים ולמספר צעירים, שהיו להם בעיות בריאות ביטוח סוציאלי גרמני. האספה שלנו החליטה מה אחד שככל אלה נכנסו לקופת הקיבוץ. כדי לקבל מושג על כמה כסף מדובר: יעל ואני הכנסנו כ-100.00 ש"ח כל שנה. הסכום הכללי לשנתינו של הכנסה מהרנטות היה כ-4 מיליון ש"ח בשנה. מה היה המצב אצלנו בלי הכנסה זאת, لأن יעדו הכספיים האלה? מעולם לא קבענו יעדים שהם נבלעו בהוצאות שותפות. לא ריאנו את עצמנו זכאים לקבוע מה לעשות עם הכספי רק בגלל זה, שמסרנו אותו. אולי טעינו, שלא הגדרנו את השימושים. נכון, זה גרם לפיתוח ותנופה, אבל אולי הכספי הקל גרם גם לקלות דעת

ותרדמה. אישתי זיל הייתה אומרת: "לא חבל לי על כל הכספי שאחננו מוסרים". אבל מה עושים איתו? גם עם ההכנסה הזאת הקיבוץ בגרעון אפילו שאחננו מסרנו כל פרוטה! אולי בלי ההכנסה הקלה הקיבוץ היה מפסיד פחות והיה מתארגן טוב יותר. עד כמה הכספיים עזרו בהשכעות ובפיתוח? לפעמים אלו שואלים את עצמנו, מבט לאחרו, לאיזה נזקים זה גרם - כלכליים וחברתיים.

פעולותיו של גدعון ביכון השבטים

1939-1945

בשנים האלה פעulti בעיקר בשני תחומיים: בחקלאות בעיקר ברפת, אפילו היום היו הייתי מסוגל לחLOB 10 פרות - נכון, היום הכל עושים במכוונות חליבה. בערך שנתיים - עד 1941 - גרנו כבר על ההר והרפת הייתה למטה. קמתי כל יום בשעה 3, חזרתי כموבן ברגל דרך קיזור, ואותו הדבר בצהרים ובערב. עבדתי עם שמעון אנגרס זיל, שניהל את הרפת. הוא ממש היה גר שם, הוא בנה לו שם חדר. הוא היה חולב עד שעה 23:00 ישן כמה שעות וממשיר עם הבוקר. הוא היה רפטן טוב ואהב את העבודה הזאת. בו זמן יתי הייתי גם נוטר - ראש הנוטרים - ביחיד עם זה גם פועל בהגנה. הייתי מדריך חברים, יצאתי לקורסים בטופוגרפיה. מלאתי בעצם 3 תפקידים בבית אחת.

בשבת 1945-1946 בעליית הבר ערך במדריך

הייתי מדריך של חברת הנוער הראשונה, יוצאי צרפת, ואוסטריה שהגיעו דרך שוכרים. זאת הייתה החברה הראשונה, הם היו כמעט כולם בני 17, כך שהם היו אצלנו רק שנה. אלה היו אנשים מאוד אינטיגנטיים, מאוד מוצלחים. הייתי מדריך ומורה כאחד, בלי כל הכשרה, רק על פי הנטיות האישיות שלי. לימדנו אותם בעיקר עברית, ספרות וההיסטוריה היהודית. אחרי המழור הראשון נשחתי לשנה לסמינר למורים. מורי הסמינר היו נפלאים, בrama הגבוהה ביותר, כמו פרופי רוטנשטייך או גרשון שלו. כשחזרתי קיבלנו נוער רומני, בני 16, שהופיעו בחלקו ללימוד לצורה מסוימת. הם למדויפה, היו חרוצים - ולא נשארו בקיבוץ. בשנים 1950 הייתי מדריך של חברת הودית. הם לא ידעו כמעט כלל על הארץ אבל הם דאו את עצמם, לבני ישראל, עם זיקה לארץ החדש. המשורר עמנואל אולסונגראף פעל בהודו מטעם הטוכנות והוא הצליח בפעילות ציונית. לחברת זאת נשארו אצלנו נוח ורג'י אברהמס והילדת שפיגלגלס. הם גאו עם ההורים בחלקם אלינו, וכולם השתדרו בחיים והשתלבו היטב.

מדרכיך בורעך

אחר כך קיבלתי הצעה להיות בוועדת הנוער של האיחוד. עבדתי שם כשנתיים. הייתה לי רוב הזמן בשטח, ביקרתי יום-יומם את חברות הנוער, לא ישבנו במשרד ולא ניהלנו את העניינים רק על הניר. השתתפנו בשיחות, דיברנו עם המדריכים - הרבה פעמים נשארנו לalone בלילה. היו לנו כ-50-40 וחברות נוער. היו לנו ילדים, עולים מכל הארץ. אלה היו ילדים, שעלו ביחד הם ההורים - מבולגריה, ממורוקו, מעיראק. התכוונו שהילדים ישארו בקיבוצים. למעשה הנוער הזה עזב ברגע, כשההורים הסתרו. רוב החברות לבסוף התפזרו. הנוער הבולגרי היו נערים מצווינאים, הם הרגישו טוב בקיבוצים - אבל לא התכוונו להמשיך ולהשלים את הקיבוצים. מהחברות הצפון אפריקאיות נשארו למרות זאת אחוז מסויים.

נדמה לי, שבקיבוצים הייתה הקליטה הטובה ביותר של עליות הנוער הצפון אפריקאיות. האם א' בא לביטוי שהרגישו מקופחים ודוחויים - כמו שהיו אהובים לספר? ראיינו שככל שהוא פירשו כקיפוח - היו דגושים מאד, טענות שהיה קשה להתייחס אליהם ברצינות. בסופו של דבר, כשmagיעים לכנסים של המזרע רואים, שכולם קיבלו בסיס טוב בעליית הנוער וכולם מסודרים היטב. מה שמעטי מהם בשיחות אישיות? כמובן, שהיו טענות, שלא מתייחסים אליהם כמו לבני הקיבוץ. למען האמת המדריכים שלהם היו מתווכחים עם המוסדות והתערבו לטובות הנערים. בין חניכי חברות הנוער היו רבים שהתרשםו בהמשך: בן-עמי שיטרית ורבים נוספים.

בזה"כ זה היה מפעל עצום שישופר עליו עוד הרבה. האם חברות הנוער שהגיעו אלינו אחרי השואה היו שונות? אני זוכר אותן כחברת נוער טוביה, תלמידים רצינאים. סיידנו לבני הנוער משפחות "מאמצות" ויש רבים ששמרו על הקשרים ההדוקים עד היום. זאת הייתה תקופה של עיטה ברוכה, שהביאה תוכאות טובות - למרות זאת שם לא נשארו בקיבוצים, כמו שהתכוונו. בסופו של דבר המטרה הייתה לחנוך אותן ולתת להם השכלה.

1955-61 ראש המועצה האזרית חוף הכרמל
 לפני התחלפו 3 ראשי מועצה במשך 5 שנים. הראשון היה אהרון וגן משdotot-ים, הוחלף ע"י גורס מעיין צבי, אחריו טישLER מנווה-ים. במועצה היו כבר כמחצית מושבים, אבל הם היו כולם עולים חדשים והם טמכו על הקיבוצנים בתפקיד שייצגו היטב את האינטרסים של ישובי העולים. במועצה היו אז כ-600 תושבים. האזור היה משודת ים עד בית אורן, כ-22 ישובים. בשנים מאוחרות יותר המושבים כבר היו מיוצגים היטב והם גם עמדו על כך.

הקמת בית ספר אזרה

בזמן זהה עוד לא היה אף בייס אзор. תוך 3 שנים הקמו 2 בתים יסודיים והושג הסכם עם כפר גלים - בייס תיכון, שם יקלטו את כל התלמידים מהאזור. מנהל כפר גלים היה מירון, הוא הסכים שהתלמידים שלנו יהיו מושעים يوم יום בהשעה של המועצה, למטרות שزادה הייתה פנימית. היה אז נדר שילדי קיבוצים עשו בוגרות. היינו חלוצים בעניין זה, כי ראיינו כבר אז את התשיבות בלימודים מסודרים. ילדי המועצה למדו בכפר גלים בלי תלulos.ABA Chosiv, שמיינן מתקציבו את בית הספר בכפר גלים, שילם בעצמו גם עבורנו. זאת הייתה תקופה מצויה של בניה ופיתוח. התוכחנו עם הסוכנות על כל פרוטה, כדי לקבל תקציבים. במשרד החינוך, בראש מחלקת האירגון עמד איש גדול, איש מדע, נציגו לוריא, שאיתו הייתה קשר שוטף.

הקמת מחלקות המועצה

כל היישובים השתמשו בכלים האלה בתשלום. למעשה ירשתי במועצה רק שני מפעלים קטנים: למחוזר פסולת ומחלקה קטנה למחקר מים. הקמו מחלחת בניין ערים, שלא הייתה קיימת קודם. היה לנו צי רכבים להסעת ילדים, שעשו גם השעות נוספות - עבור תשלום. היה לחץ להקים בית ספר תיכון קיבוצי בمعالן-מייכאל בשנות ה-60. בכפר גלים התעוררו באותו הזמן כל מיני בעיות - לבן בית הספר בمعالן הוקם וקיים עד היום. המועצה פתחה את כל התשתיות: של המים, קנלייזציה, כבישים, תברואה, היה לנו גם עובדת סוציאלית, שעבדה בעיקר במושבים. כמעט לא נעזרו בשירותיה. תקציבי הפיתוח קיבלה ישירות המועצה - חלק לתחנה עצמה לפיתוח, וחלק קיבלו היישובים. ראש המועצה שהחליף אותו מררכי סלע, מושבניק מגבע הכרמל, כיהן בהצלחה ובלי סכסוכים - הוא היה מקובל על כולן. אני המשכתי להיות חבר בהנהלת המועצה גם בשנים הבאות, הנהלה הייתה בת 7 חברים. לעיתים היו ניגודי אינטרסים אבל הגענו תמיד להסכמה - הבנו את הצרכים של כל הצדדים.

את מררכי החליף שמחוני - קיבוצניק - וסגןנו הוא מושבניק -vr כר נחגנו תמיד. הוא עשה מפעלים גדולים, גייס הרבה כספים - הקים את מרכז רבין וdag לשירותים טובים לתושבי האזור.

1961-1962 בגדרה שדה

חזרתי לעבוד משק. ביןתיים גדל דור המשך, זמן מה היה "הboss" שלי נער בן 17, שמוליק ברנזון, שעשה את זהמצוין. עבדתי

עבדתי אחר כך עם אליעזר בן-יעקב ועם יהודה פרג. היה נעים לעבוד איתם. בمعין עדיון היה נהוג, שחברים בתום תפקידם חזרו לעבוד בענפים - להבדיל מקיבוצים אחרים.

1962-1964 מזכיר פג'ם ב一幕 ג' צב'ג

לדבוני נבחרתי למזכיר פנים של מעין, בפעם החמשית. הפעם הדברים היו יותר ממוסדים, הפעם זה היה כבר תפקיד במשרה מלאה - בנייגוד בעבר. cocci הרבה הקשו עלי פניות החברים בטענת "המגיע לי" כי מישחו אחר קיבל. הכל על פי קודמים, שלא היו מדוייקים. כבר אז תביעות החברים האישיות באו בעיקר מספר חברים שהעסוק איתם חזר וגזל חלק נכבד מזמןו של המזכיר, גם של המזכירים הקודמים ואלה שכיהנו אחריו.

ב/124

תפקידו של המזכיר

בשנים הראשונות לא נהגו החברים להעלות תביעות אישיות, היה נחשב פסול להלחם עבור אינטראס אישי שלו. גם לא היה לנו מה לחלק, היינו צעירים, לא היו עוד הרבה משפחות וילדים. זה השתנה במשך השנים. אנחנו לא היינו דבוקים לתקנון, התיחסנו לצרכי החברים - התחשבנו, תמיד עם הפנים אל חבר. בدىבעד העדר הנורמות הקשה גם על חבר וגם על בעל התפקיד. סביר שנות 1970 התחילו לפעול יותר לפי נורמות, בעיקר בתקציבים. העדר קרייטיוניס העמיד את בעל התפקיד במצב בלתי אפשרי והוא חשוב ללחצים. עם המורכבות הגדלה גם התפקיד התרחב.

התחומים הכלכליים: המזכיר היה בקשר מתמיד עם הגזבר ובתור העניינים.

התחומים האישיים: לעיתים קרובות המוסדות הציעו מיזמות לחבר, לפעמים עזרת קרוביים, לעיתים פיתוח כשרונוטיו. אלה היו דברים יפים,קשה ליישם במסגרת שגדלה כל כך. הכל הגיע ההומנית לחברים נהוגה עד היום ולא פעם הקיבוץ מגייס אמצעים גדולים כדי לעזור במצבים קשים.

הזכיר הוא חבר בוועדת חברים, שהיה מוסד האימון של הקיבוץ. הם היו זכאים להחלטת, לפי שיקול דעתם, בלי למסור פרטיים באספה או לפרסם את הפרטים. החברים יכולים לפנות בעניינים אישיים לא רק למזכיר, אלא למישחו מועדת החברים - אפילו בעניינים אישיים ביותר.

התחום של המגעים עם גורמי חוץ - ייצוג במוסדות, במידה מה. מה הייתה ההחלטה רואה כתפקידו של מזכיר הפנים? קודם כל עניין של

אימונן, היום הדבר החשוב ביותר זה הגישה של המזcid לבני אדם, אפילו כשהיוס החבר נדרש לטפל בעצמו בהרבה יותר תחומיים. בתפקיד זהה מטפלים ב Micro מי מטפל ב Macro? בשאלות חברותיות בשינויים, באורחות חיים? מי מוביל את התהליכיים, מי עוצר תופעות חריגות יוצאות דופן? בمعنى זה בעיקר תפקידה של ועדת החברים. מה קורה עם התהליכיים, שהציבור רוצה? למשל:

מעבר לлина המפחיתה? הרצון הזה התפשט כאשר בשדות קוצים בכל התנוועה הקיבוצית, דור הבנים שהיו להם ילדים רצח בacr - לכן קיבלנו את זה, אפילו, שהיו לזה השלכות כלכליות עצומות. זאת אחת והסיבות העיקריות שנכנסנו כלכלית לבוז. הסיבה השנייה שב-1984 הועלה שיעור הריבית משמעותית. הדילמה הייתה האם להכנס לחובות גבוהים או לאבד את הבנים. בחרנו באופציה הראשונה.

המבעכה הארגדב

איך לפि דעתך ציריך לתפקיד המנגנון של הקיבוץ? לאחרונה השתנו דרכי הפעולה של המוסדות. לא שומרים על החלטות מה בסמכותם ומה מחייב אישור של האספה. קורה יותר ויוטר, שאין לחברים מידע על הנעשה ובמסורתם, המידע הוא חלק בלבד. זאת לא הייתה דרכה של מעין בעבר. היום משנים את המבנה האירגוני המסורתית - לכל דבר יש הנהלות - מרוב הנהלות שוכחים את הניהול.

125/א

מקומה של האספה

האספה היא המוסד העליון של הקיבוץ. אצלנו הידועה זאת היא מושרשת. החברים אומרים: "בין שני מחליט לבוא לאספה או לא - יש לי הזכות להחליט". למה בשנים האחרונות כל כך רבים ויתרו על זכאותם זו? אמרת, שהיה הרבה אימון במוסדות הקבוצה. למרות זה בעלי התפקידים חיבבים להביא את ההחלטה להכרעות האספה. מדובר כל כך רבים מביעים את דעתם על יד השולחן או בחדרי חדרים ולא באספה? יש אנשים שיש להם פחד קהילתי ולא נוהגים לנאים בפומבי - קשה להם להתבטא. מה הם הנושאים השינייכים לאספה? לעולם לא העלינו את זה על הניר. למרות שברור לכולם מה אסור להחליט בלי האספה. למשל: תקציב, יציאה ללימודים, תוכנית משקית, אישור דברים שקובעים, שינויים במבנה המוסדות הנבחרים. היו מקרים, שהאספה ביטלה הצעות ועדות - בערך 25%. אפשר לומר, שככל הנושאים החברתיים חיבבים החלטת האספה. מה הקשר לנושאים כלכליים? איך להבטיח שכן לא תהיה החלטות ע"י אנשים, שלא כל כך מצויים בנזונים ובשיקולים כלכליים? זה לא השטח שלהם? על

סמרק מה חבר מקבל החלטה? לפעמים על פי אינטראס אישי - אבל זה לא הרוב. האם המידע שחבר מקבל מספיק? איך זורם המידע דו-צדדיות? לדעת החברים היה רצוי לקבל מראש המידע בכתב. גם רצוי פירסום הפרוטוקולים של הוועדות, הם מתפרסמים ביום חמיש - אבל לא מספיק, יש על זה הרבה תלונות. זה מרכיב מאוד משמעות. גם עיתוי הפירסום חייב להיות צמוד לתאריך מסירת המידע, הוא בסיס של הדמוקרטיה הישירה, תנאי שחבר ירגיש את עצמו שותף, אחרת הוא לא מוכן גם רק להיות מחויב, בלי להיות מעורב. אפילו עם התמקצעות הגוברת אין תחילה לדמוקרטיה הישירה, אין עירעון עלייה. זה נכוון עד ליום זה. עד כמה שהקבוצים טובים יותר הם פועלים יותר לשיתוף ומעורבות החברים. היום אנו בעידן שבמקומות מרכזיים יש מנהלים ובמקומות ועדות יש מינהלות. האם האמצעים שפועלו היטב בעבר לשמרה על הנורמות - כמו לחץ חברתי ודעת הקהל - מספיקות גם היומת כאן הדברים הם דו-צדדיים. אני שומע מהחברים, שהם מרגישים את עצם כמטופשים, שעדיין שומרים בקפדיות על החלטות, כל עוד אחרים נוהגים כתוב בעיניהם.

ג' בר 1965-1970

בחצי שנה עבדתי בبنנות, אבציק היה מרכז, האווירה הייתה מצוינית. אחר כך פנו אליו להיות גזבר. אני רוצה לציין, שתפקיד זה הוא פחות שוחר מלהיות מזכיר. בתקופה זו היו לנו כבר הכנסות מהפיקאים וגם המכב הכללי - כלכלי היה טוב. היה לי כיסוי לציקים, זה היה מהנה. בזמן זה חיזקנו את הענפים הקיימים, בעצם לא הרחכנו ופיתחנו ענפים נוספים, היינו אז משק חקלאי - חזק מענף המושך, שהיה רוחני ומוסכל.

2 1970-1971 מחדש מזכיר פביבם

נווצר מכב, שזמן מה כיהנתי בו זמנית גם מזכיר וגם גיג'בר. התקופה הזאת זכרה לי לטובה, הכל הסתדר, חברים תהשבו וננו אליו רק בעניינים חשובים.

1971-1972 שכת לימודים

בגמר הקדנציה ביקשתי וקיבلت - שנת לימודים באוניברסיטה בירושלים - לימודי מדעי המדינה. אם כי אהבה האמיתית שלי היא היסטוריה - שנת לימודים זאת הייתה נפלאה.

הוראה 1972-1975

אחרי שובי הביתה נעשית מורה באולפן, כמו שכבר הזכרתי קודם בבקשתו להקים כיתה מוקדמת, מלבד עברית לימדי תנו"ר והסטוריה. התלמידים היו בעיקר אנגלו-סקסים. גם חלק מדרוס-אמריקה כ-70-60 חברי מעין צבי היום הם אולפניים לשעבר.

1975-1977 מנהל אדרמי ניסטרטיבי

של תזמרות התקייבותם

באופן מפתיע, פנו אליו להיות המנהל האדמיניסטרטיבי של התזמורת הקמרית הקיבוצית. התזמורת באופן אומנותי הייתה על הגובה, המנץח היה נועם שריף, הוא היה גם מלחין, שהתרפס בהמשך בעולם.

1977-1982 ג'זבר מעין צבי

הפעם התפקיד היה הרבה יותר קשה, המצב הכלכלי החמיר - עד לתקופה של האינפלציה המואצת. מאוד חשנו משלטונו ומדיניותו של הליכוד כלפי הקיבוצים, אבל לא כל כך הופלינו לרעה, היינו בצרות ביחד עם כל ישראל. בגין אמר, שישראל תחפה לשׂוֹצְרִיה שנייה. רצון טוב היה לו - רק מכלכלה לא הבין כלום. הוא גם רצה לוותר על המענקים האמריקאים, כדי להיות פחות תלויים בהם. בעיקרונו זה יפה, אבל בנסיבות?

בתקופה זאת האינפלציה הגיעה עד ל 400%. עד 1982 מעין צבי אייר שהוא הסתדרה עד להצמדת הלוואות ועלות הריבית. השתנה השיטה של הלוואות ממשתיות - לשיטת הצנרת - בהדרגה הצמידו את הלוואות, ובהתחלה הריבית הייתה %2. בתקופה זו כבר התחללה קריון הקיבוצים להסתבר בעסקים בשוק האפור. הכוונה הייתה לשמור על ערך הכספי, אבל התוצאה הסופית הייתה גרוועה, כי הכל התנפץ. התווסף לכך גם משבר הבנקים בשנת 1983. היה לי המזל שגמרתי לפני התקופה הזאת, בה כל חוב תור שנתיים הכספי את עצמו.

מ-1982-1990 בסקופוס

נכט Osti בתור פועל ייצור לסקופוס - עבדתי כ-4 שעות ומחצתי לעבוד שם במשך שנים, בערך 8 שנים. בתקופה זאת היו לי חיים שקטים.

ליד מדורדים חלקidos באוניברסיטת ת"א
אני נוהג ללמוד לימודי חז"ץ באוניברסיטה ת"א משנת 1989. הלימודים הם 2-1 ימים בשבוע, בהתאם להרכבת ההרצאות.

רוב השנהים אני לומד היסטוריה כללית, בנוסף לזה פילוסופיה כללית, לפני שנה למדתי תנ"ר ופילוסופיה איסלמית.

מבט לאחור

מה הייתה עשו אחרת? מבט אחורה היתי מתחילה להקים את הקיבוץ ביחד עם יתר הוותיקים. על זה אינני מצטרע. אבל אחרי תקופה מסוימת היתי הולך לאוניברסיטה - היתי לומד מקצועות הומניטריים, היתי בוחר מסלול אקדמי, יתרון, שהייתי מרצה וקרוב לוודאי ואולי שהייתי נשאר חבר קיבוץ וממשיר בפעילות חברתית בקיבוץ.